

Dk. 100; अत्यक्राममिमान्मासांस्तद्वर्षं परिचिन्तयन् Rām.; नाहार-
वेलातिक्रमणीया K. 266. -6 To overcome, overpower, seize; व्यालद्विप इवास्माभिरतिक्रम्यैव दम्यसे Mv. 3. 31. by seizing or falling upon, by main force; केनापि सत्त्वेन अतिक्रम्य Ś. 6. -7 To lose; स हि स्वाम्यादतिक्रमेत् ऋतूनां प्रतिरोधनात् Ms. 9. 93. -Caus. To let pass, allow to go.

अतिक्रमः 1 Act of overstepping, going beyond &c. -2 (a) Breach of decorum or duty; अहो अतिक्रमः Māl. 7. (b) Transgression, violation; उपचार° केवलमुपचारातिक्रमं प्रमाद्युस्माकमयमारम्भः M. 4. 5. (c) Trespass; disrespect, injury, opposition; ब्राह्मण° त्यागो भवतामेव भूतये Mv. 2. 10. refraining from all trespass against Brāhmaṇas; दिशत्यपायं हि सतामतिक्रमः Ki. 14. 9; कुलान्यकुलतां यान्ति ब्राह्मणातिक्रमेण च Ms. 3. 63; एतस्मिन्नतिक्रमे परवर्तीयम् M. 3; गुरुजनातिक्रमात् K. 160; शशिनो ज्येष्ठा-
तिक्रमः 56. transgression (passing through); मर्षणोऽयमारोहणातिक्रमः 81; वात्सल्यादतिक्रमोऽपि Mv. 1 violation (of due limits or propriety); Mv. 4. 25. -3 Lapse, passing away (of time); अनेकसंवत्सरातिक्रमेऽपि U. 4; वेला° मं कृत्वा आगतः Pt. 1; उचितवेलातिक्रमे M. 2; सन्ध्या° Rām. -4 Overcoming, conquering, surpassing; mostly with दुर; स्वजातिदुरतिक्रमा, स्वभावो दुरतिक्रमः &c. -5 Neglect, omission, disregard; कामतो रेतसः सेकं व्रतस्थस्य द्विजन्मनः । अतिक्रमं व्रतस्याहुर्धर्मज्ञा ब्रह्मवादिनः ॥ Ms. 11. 120. -6 A vigorous attack, determined onset (= अभिक्रम q. v.). -7 Excess. -8 Abuse, misapplication. -9 Imposition.

अतिक्रान्त pp. 1 Exceeded, surpassed, gone beyond &c.; सोतिक्रान्तः श्रवणविषयम् Me. 103; सुदूरमतिक्रान्तः K. 35 departed, gone; मनोरथं दर्शना Māl. 10 beyond the reach even of desire; विचारातिक्रान्तः Mu. 5. 4 past the stage of thought; चक्षुर्विषयातिक्रान्तेषु पक्षिषु H. 1. -2 Past, gone by; कुन्तपति K. 5, past, former; 169 Pt. 1. 333, Pt. 2, Bh. 3. 32; पार्थिवगुणान् Mu. 1 former kings. -तम् A past thing, thing of the past, the past; तं भगवती कथयति M. 5 your ladyship is speaking of the past; ते धैर्यमवलम्ब्यताम् U. 3; किं उपालम्बेन H. 1; cf. 'let bygones be bygones' योगिन a. with the moon in conjunction.

अतिक्रान्ता N. of the sixth stage of the elephant's must; अतिक्रान्तावस्थो गजपतिरिदं स्यात्वरचरम्, जगत्सर्वं हन्तुं सम-
भिलषति क्रोधकलुषः । Mātāṅga L. 9. 17.

अतिक्रान्तिः Transgression; स्थित्यतिक्रान्तिभीरुणि.....
तोयानि Ki. 11. 54.

अतिक्रमणम् Overstepping, spending of time, excess; fault, offence; तेनातिक्रमणेन दुःखयति नः Mv. 3. 43.

अतिक्रमणीय pot. p. To be transgressed or violated, to be disregarded, passed by, neglected or avoided; -
°यं मे सुहृद्वाक्यम् Ś. 2. इत्तत्परिष्वकार्यमितो गुरुजनाज्ञा । द्वयमप्यनति-
क्रमणीयम् । 3, 6, 7; अनतिक्रमणीयस्य जन्ममृत्योरिवागमम् H. 4. 74.

अतिक्रुद्ध a. Very angry. -द्धः [प्रा. स.] N. of a Mantra mentioned in Tantras; (अष्टाविंशत्यक्षरो य एकत्रिंश-
दथापि वा । अतिक्रुद्धः स विज्ञेयो निन्दितः सर्वकर्मसु ॥).

अतिक्रूर a. Very cruel. -रः [प्रा. स.] 1 A malignant planet such as Saturn, Mars &c. (क्रूरा वक्रा अतिक्रूराः). -2 N. of a Mantra in Tantras (त्रिंशदक्षरको मन्त्रत्रयत्रिंशदथापि वा । अतिक्रूरः स विज्ञेयो निन्दितः सर्वकर्मसु).

अतिक्षिप्त a. [क्षिप्-क्त] Thrown beyond. -सम् A kind of sprain or dislocation.

अतिखदव a. Without a bedstead, able to dispense with a bedstead.

अतिगम् 1 P. 1 To pass, elapse, pass away (as time); दशाहेऽतिगते Rām.-2 To overcome, exceed, excel, See अतिग. -3 To pass over, pass by, neglect. -4 To pass away, die. -5 To escape.

अतिग a [गम्-ड] (in comp.) Exceeding, going beyond, transcending, excelling, surpassing; सर्वलोक-
Mu. 1. 2; किमौषधपथातिगैरुपहतो महान्याधिभिः Mu. 6. 16. by diseases defying the powers of medicine, past the stage of physicking; बाणैर्देहातिगैः R. 12. 48 piercing through their bodies; वयो° Ms. 7. 149 advanced in years, aged; संख्यातिगाः संपदः Bh. 3. 132; वयुःप्रकर्षेण जना-
तिगेन Ki. 3. 2.

अतिगण्डः 1 N. of star of the 6th lunar asterism. -2 A large cheek or temple. -3 One who has large cheeks.

अतिगन्ध a. Having an excessive or overpowering smell. -न्धः 1 Sulphur. -2 N. of various plants: चम्पक, भूततृण lemon-grass & मुद्गर. (Mar. सुगंधी रोहिस गवत, सोन-
चांफा, बटमोगरा)

अतिगन्धालु N. of the plant पुत्रदात्री.

अतिगन्धिक (= अतिगन्धालु) (Mar. पिठवण डवल).

अतिगव a. [अतिक्रान्तो गाम्] 1 Very foolish, quite stupid. -2 Inexpressible, indescribable.

अतिगहन, -गन्हर a. Very deep, impenetrable.

अतिगुण a. 1 Having excellent or superior qualities. -2 Devoid of merits, worthless [गुणमतिक्रान्तः].
-णः Excellent merits.

अतिगुरु a. Very heavy (such as mercury &c.). -रः A very respectable person, such as a father, mother &c. (त्रयः पुरुषस्य अतिगुरवो भवन्ति पिता माता आचार्यश्च)

अतिगुहा [अतिक्रान्ता गुहां मध्यावकाशेन] N. of the plant वृश्चिपर्णी. (Mar. सालवण).

अतिगृहकम् A lofty house, a terrace सूमीगृहांश्चैत्य-
गृहान्गृहातिगृहकानपि Rām. 5. 12. 15.

अतिग्रह 9 P. To take beyond the usual measure.

अतिग्रह a. [अतिक्रान्तो ग्रहम्] Difficult to be comprehended, incomprehensible. -हः, -ग्राहः 1 Object of an apprehensive organ, such as स्पर्श 'touch' the object of त्वच्, रस of जिह्वा &c. The *Grahas* are eight